

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

A. Μονοτονία και ακρότατα συνάρτησης

- 3.** Να εξετάσετε ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα τις συναρτήσεις:
- α. $f(x) = x^2 - 6x + 1$
  - β. $f(x) = \frac{3x^2}{2} - 5x + 1$
  - γ. $f(x) = -x^2 - 2x + 3$
  - δ. $f(x) = -3x^2 + 12x$
- 4.** Να εξετάσετε ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα τις συναρτήσεις:
- α. $f(x) = x^3 + 2x^2 + x - 2$
  - β. $f(x) = \frac{1}{3}x^3 - 2x^2 + 3x + 1$
  - γ. $f(x) = 2x^3 - x^2 + 2x - \sqrt{2}$
  - δ. $f(x) = x^3 + 3x^2 + 4x - 5$
  - ε. $f(x) = \frac{x^3}{3} + 2x^2 + 4x + 1$
  - στ. $f(x) = \frac{x^3}{3} - 3x^2 + 9x - 2$
- 5.** Να εξετάσετε ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα τις συναρτήσεις:
- α. $f(x) = -x^3 + x^2 + x + 3$
  - β. $f(x) = -\frac{1}{3}x^3 + x^2 + 3x - 1$
  - γ. $f(x) = -x^3 + x^2 - 2x + 5$
  - δ. $f(x) = -x^3 + 3x^2 - 5x - 11$
  - ε. $f(x) = -3x^3 + 3x^2 - x + 2$
  - στ. $f(x) = -\frac{4}{3}x^3 + 2x^2 - x - 4$
- 6.** Να εξετάσετε ως προς τη μονοτονία τις συναρτήσεις:
- α. $f(x) = x^3 - 3x + 1$
  - β. $f(x) = \frac{1}{3}x^3 - 2x^2 + 3$
  - γ. $f(x) = -x^3 + 12x - 5$
  - δ. $f(x) = -\frac{1}{3}x^3 + x^2 - 2$
  - ε. $f(x) = 2x^3 + x - 1$
  - στ. $f(x) = -x^3 - x + 4$
  - ζ. $f(x) = \frac{2}{3}x^3 + 7$
  - η. $f(x) = -\frac{7}{3}x^3 + 10$
- 7.** Να εξετάσετε ως προς τη μονοτονία τις συναρτήσεις:
- α. $f(x) = x^3 + x + 1$
  - β. $f(x) = x^3 + 3x^2 + 3x + 1$
  - γ. $f(x) = x^3 + 5$
  - δ. $f(x) = \frac{1}{3}x^3 - x^2 + x - 1$

8. Να εξετάσετε ως προς τη μονοτονία τις συναρτήσεις:

a. $f(x) = x^4 - 32x + 1$

b. $f(x) = -\frac{1}{4}x^4 + 27x - 2$

γ. $f(x) = x^4 - 18x^2 + 5$

δ. $f(x) = -x^4 + 2x^2 - 3$

9. Να μελετήσετε ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα τις συναρτήσεις:

a. $f(x) = \frac{x}{x^2 - 1}$

b. $f(x) = \frac{x^2 + 2x + 2}{x + 1}$

γ. $f(x) = 1 - x^2 - \frac{2}{x}$

δ. $f(x) = \frac{1}{x^2 + 1} - 2019$

10. Να μελετήσετε ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα τις συναρτήσεις:

a. $f(x) = x + \sqrt{x - 2}$

b. $f(x) = x^2 - 4x , x \in [0, 5]$

B. Ανισοτικές σχέσεις

11. Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = x^4 - 4x + 5$ και $g(x) = \frac{1}{4}x^4 + 8x + 1$.

α. Να μελετήσετε ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα τις συναρτήσεις.

β. Να αποδείξετε ότι:

i. $f(x) \geq 2$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$

ii. $g(x) \geq -11$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$

12. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{2x + 1}{x - 3}$.

α. Να μελετήσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία.

β. Να συγκρίνετε τις τιμές $f(2017)$ και $f(2018)$.

13. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x^2 + 4}{x}$.

α. Να μελετήσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα.

β. Να αποδείξετε ότι $f(x) \geq 4$, για κάθε $x \in (0, +\infty)$.

14. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x}{x^2 + 4}$.

α. Να μελετήσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα.

β. Να αποδείξετε ότι αν $x \in [3, 5]$, τότε $f(5) \leq f(x) \leq f(3)$.

15. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = -x^4 + 2x^2 - 3$.
Αν η συνάρτηση:

α. την τιμή του μηδενικού ακροτάτου

β. το είδος του μηδενικού ακροτάτου

16. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{1}{x^2 + 1} - 2019$.
Να βρείτε τις τιμές των x_0 για τα οποία $f(x_0) = 3$.

17. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^2 - 4x$, $x \in [0, 5]$.
Αν η συνάρτηση παράσταση της:

α. Να βρείτε την τιμή του μηδενικού ακροτάτου

β. Να μελετήσετε τη συνάρτηση

γ. Να βρείτε την τιμή του μηδενικού ακροτάτου

18. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{2x + 1}{x - 3}$.
Αν η τιμή του μηδενικού ακροτάτου:

α. Να μελετήσετε τη συνάρτηση

β. Αν το τοπικό ακρότατο είναι μηδενικό, να δηλωθεί

19. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x^2 + 4}{x}$.
α. Να μελετήσετε τη συνάρτηση

β. Αν η f παρέχει μηδενικό ακρότατο, να δηλωθεί

20. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x}{x^2 + 4}$.
α. Να δείξετε ότι

β. Αν η f παρέχει μηδενικό ακρότατο, να δηλωθεί

γ. Για τιμή της α ισχύει $\alpha = -8$

Γ. Εύρεση παραμέτρων

15. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^2 + ax + 5$.

Αν η συνάρτηση f παρουσιάζει τοπικό ακρότατο στο $x_0 = 1$, να βρείτε:

- την τιμή του a
- το είδος του ακρότατου.

16. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = ax^2 - 6x + \beta$.

Να βρείτε τις τιμές των a, β , για τις οποίες η f παρουσιάζει ακρότατο στο $x_0 = 1$ το 3.

17. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^2 + ax + \beta - 1$.

Αν η συνάρτηση f παρουσιάζει στο $x_0 = -1$ τοπικό ακρότατο και η γραφική παράσταση της f διέρχεται από το σημείο $A(-2, -3)$, τότε:

- Να βρείτε τις τιμές των a, β .
- Να μελετήσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία.
- Να βρείτε το είδος του ακρότατου και την τιμή του.

18. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^2 + 4ax + a^2$, $a < 0$.

Αν η τιμή του ακρότατου της f είναι -3 , να βρείτε την τιμή του a , τη θέση του ακρότατου και το είδος του ακρότατου.

19. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^3 - 3x + \alpha$.

- Να μελετήσετε τη συνάρτηση f ως προς τα ακρότατα.
- Αν το τοπικό μέγιστο της συνάρτησης f είναι διπλάσιο από το τοπικό ελάχιστο, να βρείτε την τιμή του a .

20. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = (x+1)^2(x+\alpha)$.

- Να δείξετε ότι $f'(x) = (x+1)(3x+2\alpha+1)$.
- Αν η f παρουσιάζει τοπικό ακρότατο στο $x_0 = 5$, να βρείτε την τιμή του a .
- Για $\alpha = -8$, να εξετάσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία.

ΣΥΝΔΥΑΣΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

8

~~21.~~ Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = -\frac{1}{3}x^3 + 2x^2 - 3x + 1$.

- Να βρείτε τα διαστήματα που η συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα και τα διαστήματα που είναι γνησίως φθίνουσα.
- Να βρείτε τις θέσεις τοπικών ακρότατων της συνάρτησης f , το είδος των ακρότατων και την τιμή τους.
- Να συγκρίνετε τις τιμές $f(3)$ και $f(\pi)$.
- Για κάθε $x \geq 1$, να αποδείξετε ότι $f(x) \leq 1$.

~~22.~~ Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = (x-3)(x^2+3)$.

- Να δείξετε ότι $f'(x) = 3(x-1)^2$.
- Να μελετήσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα.
- Να συγκρίνετε τις τιμές $f(\sqrt{2})$ και $f(\sqrt{3})$.
- Να βρείτε το σημείο της γραφικής παράστασης της f , στο οποίο η εφαπτομένη είναι παράλληλη στον άξονα x .

~~23.~~ Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x^2}{x^2+1}$, $x \in \mathbb{R}$.

- Να αποδείξετε ότι $f'(x) = \frac{2x}{(x^2+1)^2}$.
- Να μελετήσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα.
- Να αποδείξετε ότι η εφαπτομένη στη γραφική παράσταση της f στο $x_0 = 1$ είναι παράλληλη στην ευθεία ζ με εξίσωση $y = \frac{1}{2}x + 5$.
- Να βρείτε το $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(-1+h) - f(-1)}{h}$.

ΛΥΜΕΝΕΣ

Για να μελετήσουμε

- βρίσκουμε
- βρίσκουμε
- κατασκευάζουμε

Από τον πίνακα αναφοράς

II. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x^2-1}{x^2+1}$. Το ρυθμός μεταβολής

πίνακα

Ωριμός μεταβολής

Επιπλέον:

- $f''(x) =$

$f'''(x) =$

Από το διπλανό πίνακα αναφοράς για f' , δηλαδή στην πρώτη σειρά γίνεται ελάχιστος για την επιπλέον μεταβολή

Θεωρητικός ρυθμός

$f''(1) = 3 \cdot 1^2$